

Europejski Rzecznik
Praw Obywatelskich

*Tłumaczenie tej strony zostało wygenerowane za pomocą tłumaczenia maszynowego [Link].
Tłumaczenia maszynowe mogą zawierać błędy potencjalnie zmniejszające zrozumiałość i
dokładność; Rzecznik Praw Obywatelskich nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek
rozbieżności. Aby uzyskać najbardziej wiarygodne informacje i pewność prawną, należy
zapoznać się z następującymi informacjami wersja źródłowa na angielski, do której odnośnik
znajduje się powyżej. Więcej informacji można znaleźć w naszej [polityce językowej i
tłumaczeniowej](#) [Link].*

Decyzja w sprawie 1794/2019/OAM dotyczącej odmowy przez Komisję Europejską udzielenia pełnego dostępu do dokumentów dotyczących wydarzenia, w którym uczestniczyli służby publiczne Komisji i były kierownik działu Komisji

Decyzja

Sprawa 1794/2019/OAM - Otwarta 01/10/2019 - Zalecenia w sprawie 08/07/2020 - Decyzja z 11/12/2020 - Instytucja, której sprawa dotyczy Komisja Europejska (Stwierdzony przypadek niewłaściwego administrowania) |

Sprawa dotyczyła odmowy udzielenia przez Komisję Europejską publicznego dostępu do nazwisk zawartych w dokumentach związanych z imprezą firmową, w której uczestniczyli służby publiczne Komisji oraz były kierownik działu Komisji. Skarżący, dziennikarz, chciał uzyskać dostęp do informacji zawartych w dokumentach, aby zbadać, czy były kierownik działu Komisji, który odszedł ze służby cywilnej UE, aby objąć stanowisko w korporacji wielonarodowej, działał zgodnie ze swoimi zobowiązaniami prawnymi dotyczącymi powstrzymania się od lobbowania wśród byłych współpracowników.

Europejska Rzecznik Praw Obywatelskich przedstawiła propozycję rozwiązania, zwracając się do Komisji o dostarczenie skarżącemu kopii żądanych dokumentów bez wykreślenia nazwiska byłego kierownika działu Komisji. Komisja odrzuciła wniosek Rzecznik, twierdząc, że skarżący przedstawił jedynie abstrakcyjne i ogólne odniesienia do ewentualnych nadużyć ze strony przez byłego pracownika i że takie obawy nie mogą uzasadniać ujawnienia mu danych osobowych.

Rzecznik uznała, że odmowa Komisji ujawnienia odpowiednich dokumentów bez wykreślenia konkretnych danych osobowych stanowi przypadek niewłaściwego administrowania. W kolejnym zaleceniu dla Komisji Rzecznik powtórzyła swoją opinię, że żądane dokumenty powinny zostać ujawnione bez wykreślenia nazwiska byłego kierownika działu.

Rzecznik ubolewa, że Komisja nie zastosowała się do jej zalecenia. Wielokrotnie zwracała uwagę na trudności związane z egzekwowaniem warunków związanych z efektem „drzwi obrotowych” wśród służby publicznej. Zapewnienie najwyższego poziomu przejrzystości ma zasadnicze znaczenie dla identyfikacji i rozwiązywania problemów. Brak pełnego publicznego ujawnienia przez Komisję informacji w tej sprawie nie pomoże pod względem zaufania publicznego do zarządzania przez Komisję sytuacjami „drzwi obrotowych”.

Kontekst skargi

1. W lipcu 2019 r. skarżący, dziennikarz, zwrócił się do Komisji o publiczny dostęp [1] do zaproszeń i innych dokumentów związanych z wydarzeniem organizowanym przez wielonarodowe przedsiębiorstwo w kwietniu 2019 r. W wydarzeniu tym uczestniczyło wielu pracowników Komisji oraz były szef działu Komisji.
2. W sierpniu 2019 r. Komisja odpowiedziała skarżącemu, udzielając pełnego dostępu do trzech dokumentów i częściowego dostępu do 18 dokumentów, redagując wszystkie dane osobowe.
3. Skarżący zwrócił się do Komisji o dokonanie przeglądu swojej decyzji poprzez złożenie tak zwanego „wniosku potwierdzającego”. Skarżący stwierdził, że jest zainteresowany rolą odgrywaną przez byłego kierownika działu Komisji podczas tego wydarzenia. Skarżący stwierdził, że były kierownik działu zajął stanowisko w przedsiębiorstwie organizującym sporne wydarzenie i że bada potencjalny konflikt interesów tej osoby. Osoba ta pracowała w kwestiach mających bezpośrednie znaczenie dla przedsiębiorstwa wielonarodowego, gdy był urzędnikiem służby cywilnej UE. Skarżący chciał zbadać, czy osoba ta naruszyła obowiązki byłego urzędnika służby cywilnej UE, współpracując z byłymi bliskimi kolegami z Komisji.
4. WE wrześniu 2019 r. Komisja potwierdziła swoją pierwotną decyzję, opierając się w szczególności na potrzebie ochrony prywatności i integralności osoby fizycznej [2] Komisja uznała, że skarżący nie wykazał potrzeby, dla której przedmiotowe dane osobowe powinny zostać mu przekazane. Komisja uznała ponadto, że istnieje rzeczywiste i niehipotetyczne ryzyko, że publiczne ujawnienie danych osobowych zaszkodzi prywatności zainteresowanych osób, które mogłyby stać się przedmiotem „niezamówionych kontaktów zewnętrznych”.
5. Niezadowolony z odpowiedzi Komisji skarżący zwrócił się do Rzecznika Praw Obywatelskich. Rzecznik Praw Obywatelskich zwrócił się do Komisji o odmowę ujawnienia nazwiska byłego kierownika działu zawartego w dokumentach. Zespół dochodzeniowy Rzecznika Praw Obywatelskich skontrolował nieuredagowane wersje żądanych dokumentów.

Propozycja Rzecznika Praw Obywatelskich dotycząca rozwiązania

6. Rzecznik uznał, że warunki umożliwiające przekazanie danych osobowych przez administratora (Komisję) odbiorcy (skarżący) zostały spełnione. [3] W szczególności skarżący wykazał potrzebę przekazania danych osobowych w określonym celu leżącym w interesie publicznym, a mianowicie w celu oceny ewentualnego konfliktu interesów i tego, czy Komisja przestrzegała własnych zasad etyki. Rzecznik uznał również, że jakkolwiek interes, jaki może mieć były kierownik działu w tym, aby jego nazwisko zostało usunięte z dokumentów, nie może być uznany za „uzasadniony interes”. Wynikało to z faktu, że użycie nazwy w kontekście jednego dokumentu dotyczyło bezpośrednio kwestii, czy były kierownik działu i Komisja rzeczywiście przestrzegali ograniczeń w kontaktach między nimi.

7. Rzecznik Praw Obywatelskich zaproponował zatem, aby Komisja przekazała skarżącemu kopię żądanych dokumentów bez utajniania nazwiska byłego kierownika działu [4] .

8. Komisja odrzuciła propozycję Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczącą rozwiązania, powtarzając, że potrzeba przedstawiona przez skarżącego ma charakter ogólny, i argumentując, że sama odpowiedzialność za kontrolę działalności (byłych) pracowników Komisji spoczywa na niej. Komisja uznała również, że interesy byłego kierownika wydziału są uzasadnione i mogą zostać naruszone poprzez ujawnienie jego danych osobowych [5] .

Zalecenie Rzecznika Praw Obywatelskich

9. Rzecznik zauważył, że kierownik odnośnego działu zajmował wcześniej stanowisko kierownicze w Komisji i w związku z tym miał pewien stopień stażu pracy w służbie cywilnej UE. W związku z tym, biorąc pod uwagę fakt, że osoba ta pełniła wówczas funkcję publiczną w spółce prowadzącej działalność w tym samym obszarze odpowiedzialności, w której pracowała w Komisji, Rzecznik Praw Obywatelskich uznał, że osoba ta musi zaakceptować pewien zakres kontroli publicznej.

10. Rzecznik uznał również, że skarżący przedstawił wystarczające powody przekazania danych osobowych byłego kierownika działu. Rzecznik uznał również, że nie istnieją bardziej odpowiednie lub mniej inwazyjne środki do realizacji celu przedstawionego przez skarżącego.

11. **W związku z tym** Rzecznik stwierdził, że uporczywa odmowa udostępnienia przez Komisję żądanych dokumentów bez utajnienia nazwiska byłego kierownika działu stanowi niewłaściwe administrowanie. W związku z tym wydała następujące zalecenie: [6]

Komisja powinna dostarczyć skarżącemu kopię żądanych dokumentów bez utajniania nazwiska byłego kierownika działu Komisji [7] .

12. Komisja odrzuciła zalecenie Rzecznika Praw Obywatelskich i podtrzymała swoje stanowisko, że nie może udzielić dostępu do nazwiska zainteresowanej osoby [8] .

13. Komisja powtórzyła, że przedstawione przez skarżącego dowody wskazujące na konieczność przekazania danych są niewystarczające do spełnienia ścisłego kryterium prawnego przewidzianego w przepisach o ochronie danych [9] . Skarżący nie wykazał, w jaki sposób przekazanie danych było niezbędne do zapewnienia odpowiedniej kontroli publicznej domniemanego konfliktu interesów, a dokładniej, w jaki sposób przegląd ten zaradzi rzekomym nieprawidłowościom istniejącego przez Komisję mechanizmu kontroli w tej konkretnej sytuacji.

14. Komisja argumentowała, że ujawniając dane osobowe, były kierownik działu może narazić się na poważne naruszenie reputacji, ponieważ kontrola mediów wyciągałaby wnioski jedynie z odpowiednich dokumentów, a nie na podstawie całościowego obrazu. Komisja uznała również, że zainteresowana osoba nie jest *osobą publiczną* w rozumieniu istniejącego orzecznictwa [10] .

15. W swoich uwagach do odpowiedzi Komisji skarżący podkreślił, że jako dziennikarz pełnił szczególną funkcję nadzorującą, polegającą na zapewnieniu publicznej kontroli nad kwestiami takimi jak konflikty interesów. Złożył wniosek jako publiczny stróż, korzystając zarówno z prawa dostępu do dokumentów, jak i z prawa do wolności wypowiedzi i informacji. Odmawiając dostępu do tych informacji, Komisja „*tworzyła bariery w korzystaniu z wolności wypowiedzi i informacji*” .

16. Skarżący podkreślił również, że uważa byłego kierownika działu Komisji za dobrze znaną postać w konkretnej dziedzinie wiedzy politycznej, ponieważ miał kilka publicznych wystąpień jako prelegent na wydarzeniach branżowych. Wyeksponowanie tej osoby w konkretnej dziedzinie wiedzy był powodem, dla którego został zatrudniony przez prywatną firmę. Zdaniem skarżącego to właśnie publiczna rola danej osoby zasługuje na kontrolę.

Ocena Rzecznika Praw Obywatelskich po wydaniu zalecenia

17. Rzecznik podtrzymuje swoje stanowisko, że odmowa ujawnienia przez Komisję nazwiska byłego kierownika wydziału w spornych dokumentach stanowiła niewłaściwe administrowanie.

18. Gdy pracownicy opuszczają służbę cywilną UE, aby zająć stanowiska w sektorze prywatnym, co prowadzi do tzw. „drzwi obrotowych”, często pojawiają się obawy dotyczące niewłaściwego wykorzystania dawnej roli służby publicznej. Jest to wyzwanie dla wielu organów administracji publicznej. Chociaż takie posunięcia mogą być postrzegane jako normalna część życia zawodowego, mogą one prowadzić do sytuacji ewentualnych konfliktów interesów. Kontrola publiczna w tej dziedzinie jest nie tylko rozsądna, ale także konieczna w demokratycznym społeczeństwie. Umożliwienie właściwej kontroli publicznej zwiększa zaufanie obywateli do administracji publicznej i jej legitymację [11] .

19. W tym przypadku skarżący przedstawił konkretne dowody na to, że wydarzenie zostało zorganizowane przez nowego pracodawcę byłego kierownika działu, w którym uczestniczył były kierownik działu i obecni urzędnicy Komisji, z którymi pracował w dawnej roli. Sytuacja ta

spowodowała przynajmniej postrzegany konflikt interesów i podważyła skuteczne egzekwowanie przepisów, którym podlegają urzędnicy UE.

20. Celem przekazania żądanych danych było zatem umożliwienie skarżącemu i innym obywatelom UE sprawdzenia, czy przestrzegano zasad ustanowionych w celu uniknięcia konfliktu interesów. Ostatecznie ta kontrola publiczna może pomóc w zapewnieniu zaufania publicznego do administracji UE, potwierdzając, że nie ma dowodów na konflikt interesów, albo ułatwiając zaangażowanie społeczeństwa w administrację publiczną w celu pociągnięcia jej do odpowiedzialności.

21. Rzecznik uważa również, że ujawnienie przedmiotowych danych osobowych mogło leżeć w interesie byłego kierownika działu: mogło to pomóc rozwiązać wszelkie wątpliwości dotyczące integralności jednostki.

22. Gdyby ujawnienie wykazało, że wątpliwości te były uzasadnione, interes byłego kierownika działu w nieujawnianiu jest prawdopodobnie nieuzasadniony.

23. W odniesieniu do obaw Komisji, że ujawnienie danych osobowych nie dostarczyłoby społeczeństwu pełnego obrazu sytuacji, mogłaby ona podjąć decyzję o przekazaniu skarżącemu wszelkich dodatkowych informacji, które uzna za istotne dla ułatwienia wyciągnięcia przez niego prawidłowych wniosków.

24. Rzecznik wielokrotnie zwracał uwagę na trudności związane z egzekwowaniem warunków związanych z ruchami drzwi obrotowych urzędników. Zapewnienie najwyższego poziomu przejrzystości ma zasadnicze znaczenie dla zidentyfikowania i rozwiązania problemów. Brak pełnego publicznego ujawnienia przez Komisję w tym przypadku nie pomoże pod względem zaufania publicznego do zarządzania przez Komisję sytuacjami dotyczącymi efektu „drzwi obrotowych”.

Wnioski

Na podstawie dochodzenia Rzecznik zamyka tę sprawę z następującym wnioskiem:

Odmowa przekazania skarżącemu przez Komisję Europejską kopii żądanych dokumentów bez utajnienia nazwiska byłego kierownika działu Komisji stanowiła niewłaściwe administrowanie.

Skarżący i Komisja zostaną poinformowani o tej decyzji .

Emily O'Reilly Rzecznik Praw Obywatelskich

Strasburg, 11.12.2020 r.

[1] Zgodnie z rozporządzeniem 1049/2001 w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32001R1049&from=EN> [Link].

[2] Zgodnie z art. 4 ust. 1 lit. b) rozporządzenia 1049/2001.

[3] Zgodnie z art. 9 ust. 1 lit. b) rozporządzenia 2018/1725 w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32018R1725> [Link]

[4] Dalsze informacje na temat skargi oraz pełny tekst wniosku Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie rozwiązania są dostępne na stronie internetowej:
<https://www.ombudsman.europa.eu/en/solution/en/129972> [Link]

[5] Pełny tekst odpowiedzi Komisji na wniosek dotyczący rozwiązania jest dostępny pod adresem: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/135762> [Link]

[6] Zgodnie z art. 3 ust. 6 Statutu Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich.

[7] Dalsze informacje na temat skargi oraz pełny tekst zaleceń Rzecznika są dostępne na stronie internetowej: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/recommendation/en/129973> [Link]

[8] Pełny tekst odpowiedzi Komisji na zalecenie jest dostępny na stronie internetowej:
<https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/135763> [Link]

[9] Artykuł 9 ust. 1 lit. b) rozporządzenia 2018/1725

[10] Wyrok Sądu z dnia 15 lipca 2015 r. w sprawie T-115/13, *Dennekamp przeciwko Parlamentowi*, pkt 119–121.
<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=regulation+1049%252F2001&docid=165829&pageIndex=0>
[Link]

[11] Zob. również decyzja Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w dochodzeniu strategicznym OI/3/2017/NF w sprawie sposobu, w jaki Komisja Europejska zarządza sytuacjami „drzwi obrotowych” swoich pracowników, dostępna pod adresem:
<https://www.ombudsman.europa.eu/en/decision/en/110608> [Link].